

Samarbejde på indsatssteder

– sporbevaring

Indhold

Forord	2	Test din opmærksomhed	12
Indledning	2	– en case-story „Jeg tror, det brænder i min opgang!“	13
De enkelte parter opgaver	3	Hvad skal du være opmærksom på?	16
Politi	3	Lovgivning og henvisninger	19
Redningsberedskab	4		
Følgeskadeentreprenør	4		
Forsikringselskab	5		
Find sporet – og bevar det!	6		
Opgaver under indsats	7		
Politi	7		
Redningsberedskab	9		
Følgeskadeentreprenør	11		
Forsikringselskab	12		

Samarbejde på indsatssteder – sporbevaring er udarbejdet af Beredskabsstyrelsen, Foreningen af Kommunale Beredskabschefer, Politimesterforeningen, Rigspolitichefen, Følgeskadeentreprenører (ISS-Skadeservice) og Forsikring & Pension.

Udgivet af: Beredskabsstyrelsen, Datavej 16, 3460 Birkerød
Redaktion: Knud Knudsen, Forsikring & Pension

2. reviderede udgave maj 2004 – udgives kun elektronisk (www.brs.dk)
ISBN: 87-90995-82-1– Eftertryk og citat tilladt med kildeangivelse

Forord

Dette hæfte henvender sig til alle, der involveres i arbejdet på selve brandstedet og i arbejdet med at klarlægge årsagen til branden.

Hæftet er opdelt i en teoretisk del og en mere praktisk del. Den teoretiske del beskriver de forskellige begreber på et ulykkessted og introducerer parternes arbejdsområder, kompetence, ansvar og hovedinteresser overordnet og på et ulykkessted. Den praktiske del er en case-story, som kan bruges til en test af din opmærksomhed ved en typisk brandindsats.

Vi har her valgt at fokusere på brand. Ved andre typer ulykker er forløbet det samme med standsning, bekæmpelse og opklaring af ulykken.

Redaktionen
Maj 2004

Indledning

Ved en brand er politi, redningsberedskab, følgeskadeentreprenør og forsikringsselskab ofte alle involveret. De fire parter har fælles interesser og egne ansvarsområder.

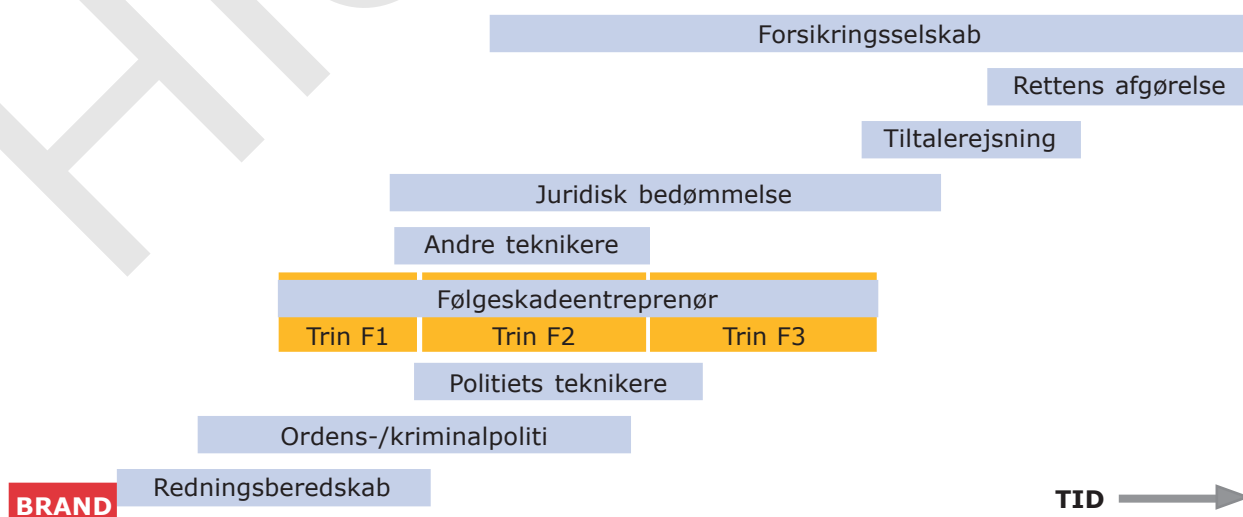
Derfor er det vigtigt, at parterne kan arbejde sammen. Et samarbejde afvikles bedst, hvis hver part – udover at tænke på sine egne opgaver – er i stand til at sætte sig i de andre parters sted. Forståelse for hinandens arbejdsopgaver er alfa og omega.

Ud over at slukke branden og redde mennesker, dyr og værdier, handler en fælles indsats også om at drage erfaringer og ikke mindst at finde årsagen til, at ulykken er opstået. I Beredskabslovens § 23 står:

„Redningsberedskabet skal under indsats være opmærksom på, hvad der kan have givet anledning til ulykken eller katastrofen. Finder redningsberedskabet mistænkelige spor, skal politiet straks underrettes, og beviset så vidt muligt sikres“.

For at undgå misforståelser både ved læsning af hæftet og i det daglige arbejde på skadestederne er det nødvendigt at anvende den samme terminologi. I hæftet anvendes terminologien fra ”Indsatstaktiske retningslinjer og samarbejdsprincipper”, suppleret med nødvendige tekniske udtryk om politiets efterforskningsarbejde.

DE INVOLVEREDE PARTER

Indsatsområde

Indsatsområdet omfatter hele området inden for den ydre afspærring, der benyttes af redningsberedskabet, politiet og eventuelle andre hjælpetjenester.

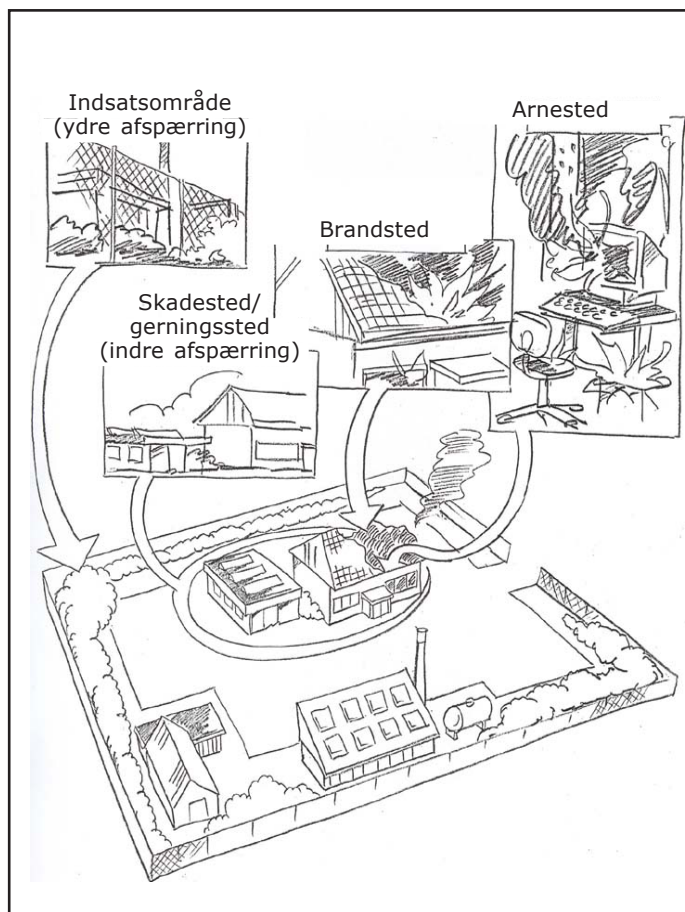
Skadested og gerningssted

Et skadested er en bygning, en genstand eller en lokalitet, hvor der er sket en ulykke eller katastrofe, og hvor redningsberedskabet yder en indsats mod skader på personer, ejendom eller miljø. Skadestedet afgrænses af den indre afspærring. Når der er tale om en brand, kan skadestedet også kaldes et brandsted.

Et skadested er for politiet at betragte som et gerningssted, hvor politiet skal foretage besigtigelser i de tilfælde, hvor dets pligter med hensyn til efterforskningen kræver det.

Politiet har mulighed for at sikre de spor, som eventuelt senere kan anvendes som bevis i sagen (ifølge Retsplejelovens § 802).

Skadestedet forbliver et gerningssted, indtil politiet har frigivet det. Herefter kaldes det et skadested. Følgeskadeentreprenør og forsikringsselskab kan i princippet først nu få adgang til det.

Brandsted

Et brandsted er en bygning, genstand eller et område, hvor en brand har fundet sted. Et brandsted kan også kaldes et skadested.

Arnested

Et arnested er et nærmere afgrænset område, hvor branden er opstået. Er branden f.eks. opstået som følge af kortslutning i el-installationer, er el-installationerne arnestedet.

Der kan være tale om, at arnestedet er en mindre del af brand-/gerningsstedet. Området omkring arnestedet kan evt. frigives på et tidligere tidspunkt.

De enkelte parters opgaver

Politi

Politiets arbejdsgrundlag er den såkaldte generalfuldmagt i Retsplejelovens § 108 (efter den 1. august 2004 Lov om politiets virksomhed). Politiet er pålagt at opretholde fred, sikkerhed og orden samt at påse, at love og bestemmelser overholdes. Politiet skal sørge for at forhindre, efterforske og forfølge forbrydelser og overtrædelser af landets gældende love.

Disse ret brede rammer er ofte specificerede i de enkelte speciallove således også i Beredskabsloven.

Det er politiets overordnede opgave at udføre den koordinerende ledelse i indsatsområdet og mere specifikt at afspærre indsatsområdet (ydre afspærring) og skadestedet (indre afspærring) og at skaffe redningsberedskabet fri passage og arbejdsrum på skadestedet. Politiet skal forestå kontakten til skadelidte, pårørende, presse samt involverede myndigheder under og efter indsatsen.

Politiet skal også forsøge at fastlægge brandårsagen. Det er væsentligt for det brandforebyggende arbejde at have indgående kendskab til brandårsagerne. Det skal tillige undersøges, om nogen kan drages til (strafferetligt) ansvar for branden.

Man kan ikke opstille en egentlig rækkefølge for politiets indsats på et skadested, idet de enkelte arbejdsopgaver griber ind i hinanden. Det er imidlertid overordentlig vigtigt, at politiet straks indleder et tæt samarbejde med redningsberedskabets indsatsleder på skadestedet.

Ordenspolitiet behandler brandsagen, medmindre der er mistanke om brandstiftelse (Straffelovens § 180 og § 181). Hvis der skal omfattende efterforskning eller tekniske undersøgelser til at fastlægge årsagen til branden, er det kriminalpolitiet, der behandler sagen.

Redningsberedskab

Det statslige og kommunale redningsberedskabs hovedopgaver er:

- At forebygge, begrænse og afhjælpe skader på personer, ejendom og miljøet ved ulykker og katastrofer.
- At modtage, indkvartere og forpleje evakuerede og andre nødstedte.

Se Beredskabslovens § 1 og § 12.

Særligt for det kommunale redningsberedskab:

- Beredskabet skal kunne yde en forsvarlig indsats ved brand eller overhængende fare for brand, ved sammenstyrtningsulykker, togulykker, flyulykker til lands, skibsykker ved kaj, naturkatastrofer og akutte uheld med farlige stoffer på landjorden, i søer, vandløb og havne.
- Beredskabet skal kunne modtage, indkvartere og forpleje evakuerede og andre nødstedte.
- Kommunalbestyrelsen skal ved ulykke sørge for at varetage den tekniske ledelse af indsatsen på skadestedet.
- Den tekniske ledelse af indsatsen kan varetages af en person, der er ansat af kommunalbestyrelsen eller en anden person, som kommunalbestyrelsen har indgået aftale med.
- Der er ansat personale i kommunen med den fornødne uddannelse til at varetage brandteknisk byggesagsbehandling og brandsyn.

Kommunalbestyrelsen kan i øvrigt pålægge det kommunale redningsberedskab at:

- varetage brandteknisk byggesagsbehandling og brandsyn af brandfarlige virksomheder og bygninger, hvor mange mennesker samles – herunder rådgive og vejlede bygherrer og andre om brandmæssige forhold
- varetage funktioner i øvrigt som naturligt kan indpasses i redningsberedskabets øvrige opgaver, herunder at bekæmpe følgeskader.

Se i øvrigt bekendtgørelse om det kommunale redningsberedskabs dimensionering m.v., Indenrigs- og Sundhedsministeriets bekendtgørelse nr. 1010 af 11. december 2002.

Følgeskadeentreprenør

Formålet med en følgeskadeindsats er at nedbringe totalomkostningerne ved skader. Det sker ved gennem en hurtig og effektiv indsats at forhindre skaden i yderligere at brede sig.

Bekæmpelse af følgeskader efter en brand sker efter Forsikring & Pensions anvisninger i „Vejledningen Bekæmpelse af følgeskader efter brand“, januar 2004. Vejledningen giver

redningsberedskabets indsatsleder på skadestedet bemyndigelse til at iværksætte den øjeblikkelige og nødvendige indsats uden først at skulle undersøge, om der er forsikret m.v.

En følgeskadebekæmpelse indeholder typisk følgende opgaver:

- Opsugning af vand
- Affugtning løsøre/bygning
- Røgventilering
- Etablering af el, vand og varme
- Sikring af værdier
- Korrosionsmålinger
- Afstivning af bygninger
- Korrosionsbeskyttelse/behandling
- Afdækning
- Lukning og aflåsning af bygninger.

Vejledningen er opdelt i trin F1, F2 og F3 – hvor „F” står for følgeskade.

Trin F1

Trin F1 handler om at forhindre, at skaden breder sig. Arbejdet kan ydes af redningsberedskaber og redningskorps samt af firmaer, der har specialiseret sig i følgeskadebekæmpelse. Formålet er at sikre værdier som bygninger, indbo, maskiner m.v. mod følgeskader under eller efter brand. Trin F1 iværksættes af redningsberedskabets indsatsleder på skadestedet, uden at det er undersøgt, om der er forsikret.

Trin F2

Trin F2 udbygger og supplerer i overvejende grad trin F1. På dette trin skal virkningerne af en skade konstateres og midlertidigt fikseres. Det kan f.eks. være et korrosionsangreb på maskiner eller vandindtrængning i bygningskonstruktioner. Trin F2 iværksættes af redningsberedskabets indsatsleder på skadestedet eller af lederen fra følgeskadeentreprenøren uden forudgående undersøgelse af, om der er forsikret.

Trin F3

Trin F3 omfatter i princippet en total renovering/retablering af det skadede – såvel bygninger som inventar, maskiner, varer m.v. Trin F3 iværksættes af forsikringsselskabet, og aftale om betaling træffes mellem parterne i hvert enkelt tilfælde.

Forsikringsselskab

Er bygningen behæftet med pant, er det et krav, at bygningen er brandforsikret. Det er derfor normalt, at et forsikringsselskab er involveret i en brandsag.

Forsikringsselskabet er interesseret i straks at blive involveret i den konkrete skadesag. Det er selskabets opgave at hjælpe forsikringskunden og at nedbringe de totale omkostninger efter branden ved en hurtig og effektiv indsats, der skal forhindre skaden i yderligere at brede sig.

Ud over skade på bygningen er der oftest også sket skade på indbogenstande (løsøre). Ikke alle har tegnet brandforsikring for løsøre. Både bygnings- og løsøreforsikringsselskabet er interesseret i at forhindre skaden i yderligere at brede sig.

De skadelidte bør opfordres til hurtigst muligt at kontakte deres forsikringsselskab bl.a. med henblik på eventuel genhusning.

Forsikringserhvervet står økonomisk inde for betaling af følgeskadebekæmpelse, der er iværksat i overensstemmelse med vejledningen.

Bekæmpelse af følgeskader efter andre uheld end brand vil ske efter andre bestemmelser og anvisninger.

Følgeskadebekæmpelsen efter storm- og vandskader foretages f.eks. typisk med udgangspunkt i Forsikringsaftalelovens § 52. Her står: „Forsikrede skal, når en forsikringsbegivenhed er indtrådt, eller umiddelbar fare for indtræden foreligger, efter evne afværge eller begrænse skaden“.

Forsikringserstatningen omfatter også tab eller udgifter i forbindelse med forsvarlige foranstaltninger, der er iværksat i overensstemmelse med § 52.

Følgeskader efter uheld med farlige stoffer (forurening) afhjælpes efter bestemmelserne i anden lovgivning, f.eks. miljølovgivningen eller vejlovgivningen.

Find sporet – og bevar det!

Det er altså politiets opgave at efterforske og klarlægge årsagen til branden. Politiets tekniske efterforskningsarbejde er helt afhængig af, om der findes og bibeholdes tekniske spor. Dette gælder ikke kun forhold omkring selve arnestedet, men på hele skadestedet. De ydre grænser kan udvides, hvis oplysninger eller fund af tekniske spor gør det nødvendigt.

Redningsberedskabet kan ved hensigtsmæssig adfærd på skadestedet gøre denne del af politiets arbejde lettere og herved måske undgå at slette spor, der kunne have klarlagt årsagen.

Det er derfor vigtigt, at sporbevaring er en integreret og naturlig del af redningsberedskabets arbejde. Redningsberedskabet bør derfor integrere sporbevaringen i den generelle planlægning, der går forud for indsatsen.

Retningslinjer for redningsberedskabet

Redningsberedskabet er forpligtet af Beredskabsloven til at være opmærksom på forhold, som kan have forårsaget branden.

For at løse denne opgave sikkert og i overensstemmelse med politiets ønsker, bør redningsberedskaberne fastlægge retningslinjer for, hvordan spor sikres. Retningslinjerne kan indgå i den almindelige planlægning for indsats og i øvelser.

Det kan være nyttigt, at redningsberedskabet råder over et kamera. Fotos er velegnede til rekonstruktion af brandforløbet og sikring af evt. spor.

Her er et forslag til retningslinjer for redningsberedskabets sporbevaring:

- Der må ikke flyttes eller fjernes effekter og bygningsdele med brand- eller røgspor fra et skadested, medmindre de har betydning for slukningsarbejdet, eftersøgning af personer eller indebærer en sikkerhedsrisiko.
- Effekterne kan om muligt flyttes til et andet sted, så de ikke ødelægges yderligere.

Redningsberedskabet skal være særlig opmærksomt på disse forhold i de områder, hvor arnestedet formodes at være:

- Personer med sikre dødstegn må ikke fjernes fra deres findested. Taler hensynet til eftersøgning og/eller efterslukning for, at døde personer flyttes, skal redningsberedskabet mærke sig findested og -stilling, og der bør tages et billede, før personen flyttes.
- Når redningsberedskabet trænger ind i en bygning, skal det mærke sig forhold, der kan have betydning for brandårsagens opklaring (f.eks. brandens udbredelse, sprængte døre, åbne gashaner, flere arnesteder m.m.).
- Bekæmpelse af følgeskader og redning af værdier skal ske efter de samme anvisninger.
- Hvad angår effekter og/eller lokaliteter, der med sikkerhed ikke har betydning for politiets efterforskningsarbejde, kan der iværksættes følgeskadebekæmpelse og/eller værdiredning.
- Hensynet til politiets efterforskningsarbejde går forud for hensynet til pårørende, tilskuere og andre.

- Retningslinjerne skal følges, når brandårsagen endnu ikke er klarlagt, og når politiet ikke har frigivet skadestedet.

I nogle kommunale redningsberedskaber er der fra sommeren 2004, indtil videre som et forsøg, igangsat en ordning med udvidet indsatsrapportering ved særlige eller usædvanlige indsatser. Når en indsats forløber anderledes end "normalt" eller forventet eller giver nogle ny erfaringer om taktik eller objekter, skriver indsatslederen en udvidet rapport om sine iagttagelser. Rapporterne samles af Beredskabsstyrelsen og bliver lagt ud på styrelsens hjemmeside til brug for andre beredskaber.

Opgaver under indsats

Politi

Politiets opgaver kan opdeles i:

- ledelse
- opgaver i slukningsfasen
- taktisk efterforskning
- teknisk efterforskning.

Ledelse

Politiet har den koordinerende ledelse i indsatsområdet. Det kan være et problem for redningsberedskabet at se, hvem der hos politiet har kommandoen på et skadested. Politiets indsatsleder vil ved større brande/indsatser ofte være iført en grøn selvlysende vest påtrykt „POLITI LEDER“ eller „INDSATSLEDER POLITI“.

Det er ofte brandens størrelse eller skadestedets beliggenhed, som afgør, hvor meget politi der sendes til et skadested. Ved mindre brande er det ældste politimand i første vogn på skadestedet, som er politiets indsatsleder. Ved større brande sendes ofte en vagthavende fra stationen, som bliver politiets koordinerende indsatsleder.

Opgaver i slukningsfasen

Politiet sørger for at skaffe redningsberedskabet frit arbejdsrum i hele indsatsområdet og afspærre skadestedet. Bliver det nødvendigt at evakuere, er det også politiets indsatsleder, som i samarbejde med redningsberedskabets indsatsleder sørger for, at det sker så forsvarligt som muligt. Finder redningsberedskabet under indsatsen spor, der skønnes at kunne medvirke til opklaring af branden, skal politiets indsatsleder underrettes.

Kontakt til involverede og pressen

Politiet har ansvaret for kontakten til skadelidte, pårørende og pressen. Af hensyn til den forestående efterforskning er det meget vigtigt, at pressen kun får oplysninger gennem politiet for at undgå, at der frigives oplysninger, som senere kan skade efterforskningen.

Redningsberedskabets indsatsleder kan udtale sig til pressen, men kun om den tekniske rednings- og slukningsindsats.

Taktisk efterforskning

Mens de mere operative opgaver udføres, vil politiet sideløbende være i gang med den taktiske efterforskning.

Den taktiske efterforsknings slutmål vil primært være at klarlægge brandårsagen, samt at eventuelle lovovertrædere bliver retsforfulgt. Findes der omstændigheder ved branden, som kan indgå i fremtidige præventive brandforanstaltninger, sørger politiet for, at disse bliver meddelt de rette myndigheder.

Politiet foretager selvstændigt en række observationer på skadestedet med det formål at beskrive brandforløbet. Er det muligt, skal der optages video eller foto med tidsangivelser. Billederne kan senere give en lang række oplysninger i forbindelse med efterforskningen.

Politiet vil også danne sig et overblik over, hvem der er til stede på skadestedet for at sikre identiteten på vidner. Ved seriebrande vil politiet diskret optage fotos af tilskuere for at fastslå, om der er gengangere.

Redningsberedskabet afhøres

Redningsberedskabet vil blive afhørt til politirapporten. De spørgsmål, man vil få stillet, vil senere blive sammenholdt med politiets egne observationer for at gøre beskrivelsen af brandforløbet så nøjagtigt som muligt. Det er vigtigt for politiet, at disse spørgsmål besvares så grundigt og nøjagtigt som muligt.

Brandefterforskning er vanskelig. Specielt i sager, hvor der skal søges beviser mod en brandstifter, er det vigtigt, at alle afhørte giver så fyldestgørende og nøjagtige oplysninger som muligt. Dømfældelse i disse sager stiller store krav til efterforskningen og bevisfremlæggelsen.

Her er en række eksempler på spørgsmål inddelt i hovedtemaer:

Om selve branden:

- Ankomsttidspunkt
- Hvorledes var brandbilledet ved ankomsten
- Hvor brændte det
- Hvor brændte det først igennem
- Hvordan så flammerne ud
- Forekom der eksplosioner
- Hvordan så røgen ud ved ankomsten
- Hvor brændte det ikke.

Bygningstilstanden:

- Bygningstilstanden ved ankomsten
- Bygningstilstanden under indsatsen
- Var døre og vinduer lukkede og låste
- Var der lys i værelserne
- Var der tegn på indbrud
- Var der lugt efter brandbare væsker
- Var genstande båret ud fra bygningen – hvis ja, hvilke og af hvem.

Om spor:

- Hvilke fund og spor har man gjort under selve indsatsen.

Ved mistanke om påsat brand:

- Har man bemærket „kendte tilskuere“. Hvis det er tilfældet, vil afhøring om deres adfærd indgå i afhøringen.

Teknisk efterforskning

Den første indsats i den tekniske efterforskning vil bestå af en gerningsstedsundersøgelse. I første omgang vil målet være at fastslå arnestedet eller det område, hvor branden opstod.

Det gøres ofte ved at sammenholde oplysningerne fra den taktiske efterforskning om brandbilledet med de fund, som er gjort af redningsberedskabet og politiet. Efter at have fundet arnestedet og områderne med andre spor, vil politiet kunne begynde at frigive de områder, der er uinteressante for efterforskningen – til oprydning og/eller følgeskadebekæmpelse.

Politiets sagsbehandler frigiver gerningsstedet helt eller delvist i samråd med redningsberedskabets indsatsleder.

Når arnestedet er fundet, vil den tekniske efterforskning have som mål at finde årsagen til antændelsen. Det kan både ske ved analyser og undersøgelser af de sikrede spor – ofte i nært samarbejde med andre myndigheder. Her er det specielt gennemgangen af de elektriske installationer, som kræver eksperthjælp.

Fastslår undersøgelsen, at brandårsagen er brandstiftelse, vil efterforskningen udover den rent brandtekniske også bestå af sporsikring, som senere måske vil kunne identificere en gerningsmand.

Redningsberedskab

Redningsberedskabets opgaver kan opdeles i:

- ledelse
- ankomst
- førsteindsats
- endelig indsats
- efterslukning
- afslutning af indsatsen
- følgeskadebekæmpelse
- eftersyn.

Ledelse

Ledelsen af redningsberedskabets styrker udføres af en indsatsleder. Hvis udrykningen kun sker med ét køretøj (reduceret førsteudrykning), er det almindeligt, at indsatsen ledes af en holdleder.

Principielt ankommer indsatslederen først, men der kan især i de større byer være forhold, der ikke gør det muligt. I så fald vil holdlederen på først mødende køretøj være indsatsleder, indtil indsatslederen ankommer.

Indsatslederen bærer normalt en blank hjelm eller en hvid hjelm med tre orange/røde striber. Holdlederen er ofte markeret med en rød hjelm eller en hvid hjelm evt. med to orange/røde striber.

Ankomst

Ved ankomsten observeres skadestedets udbredelse. Mistænkelige forhold og personer observeres i det omfang, det er muligt.

Til et normalt skadested i bymæssig bebyggelse sendes der afhængig af opgavens art en automobilsprøjte og en drejestige samt indsatsledervognen – i alt mindst 7 mand. Ved særlige typer af bebyggelse og i større byer kan type og antal af køretøjer variere.

Af andre køretøjer kan nævnes vandtankvogn, slangetender og forskellige kombinationskøretøjer til at bekæmpe forurening og følgeskader.

Førsteindsats

Redningsberedskabets indsats iværksættes på indsatslederens kommando. Ved en brand vil indsatsen bestå af redning, brandslukning, eftersøgning og udluftning. Afhængig af brandens omfang og mandskabets antal iværksættes aktiviteterne efter hinanden eller på én gang.

Under indsatsen bør mandskabet mærke sig forhold, der kan have betydning for selve indsatsen og for årsagefterforskningen. Det drejer sig om gennembrændinger af etageadskillelser, adgangsveje (låste/uaflåste), trykflasker, flere arnesteder, åbentstående gas-haner, findested og -stilling for tilskadekomne/døde personer og skadeforløb i øvrigt.

Endelig indsats

Ofte skal der tages stilling til, om bygningsdele skal nedrives af hensyn til ulykkesbegrænsningen og adgangsmulighederne. I forbindelse med eftersøgning af personer kan det være nødvendigt at flytte objekter, der kan have interesse for årsagsefterforskningen. I alle tilfælde er det vigtigt at mærke sig forholdene inden flytningen.

Det samme gør sig gældende, når der ved brande skal skabes udluftningsmuligheder for røgen. Det vil ofte være nødvendigt at slå hul på bygningsdele for at skabe tilstrækkelig ventilation. Det skaber risiko for, at spor bliver ødelagt.

Læs mere i Beredskabsloven § 21, stk. 2, om redningsberedskabets adgang til at foretage nedrivninger.

Mandskabet arbejder normalt i tre-, fem- eller syv-mandshold. Holdet ledes af en holdleder. Under indsats, hvor der trænges ind i bygninger, arbejdes der parvis af hensyn til sikkerheden.

Evakuering

Ved en brand, hvor flere personer er berørte eller skadelidte, samler brandvæsenet og politiet normalt de berørte og skadelidte i en rekvireret bus eller et hensigtsmæssigt placeret lokale.

Følgeskadeentreprenøren, som tilkaldes af brandvæsenet, kan i vid udstrækning sikre varetægelse af forsikringsselskabernes foreløbige opgaver.

På samlingsstedet informerer brandvæsen, politi og følgeskadeentreprenøren om selve branden, omfanget, indsatsen, eventuelle risici ved at opholde sig i området, mulig adgang til boliger og sikring af boliger og værdier. Efterfølgende informerer myndighederne (politi, brandvæsen, sociale myndigheder) og følgeskadeentreprenøren om de områder, hvor de mere specifikt kan hjælpe.

I det omfang, der er behov for transport til et fælles indkvarteringssted (hotel, skole etc.), sørger politiet for transporten. De sociale myndigheder sørger normalt for indkvartering og forplejning for de beboere, der ikke selv kan skaffe sig dette og ingen forsikringsdækning har.

Beboere, der har den fornødne forsikringsdækning, og som ønsker indkvartering, vil normalt få hjælp ved henvendelse til følgeskadeentreprenørens repræsentant.

Efterslukning

I princippet begynder efterslukningen, når den akutte fase er overstået, og den kan på store brandsteder fortsætte over flere dage. Efterslukningen foregår normalt med få folk og mindre slukningsredskaber. Efterslukningen kan medføre, at vandskaden opstået i den akutte fase øges. Både under den akutte indsats og efterslukningen er det almindeligt, at gulve opskæres med motorsave, og lofter og vægge nedrives med koben eller økser. Under efterslukningen kan der med fordel anvendes termisk kamera, ligesom der efter aftale med politiet kan etableres brandvagt.

Afslutning af indsats

Når efterslukningen er overstået, skal skadestedet sikres. Løse tagsten skal fjernes, og gennembrændinger skal være markeret/afspærret. Effekter, der indebærer en fare på skadestedet, skal fjernes.

Under dette arbejde er der også mulighed for at finde og slukke eventuelle ildreder, der ikke blev fundet under selve indsatsen.

Arbejdet med sikring af skadestedet kan medføre, at store mængder ødelagte bygningsdele og/eller andre effekter må fjernes fra findestedet. Bygningsdele og effekter bør samles på

et afgrænset sted eller i containere af hensyn til den senere efterforskning af sagen. Det er særligt vigtigt, når det formodes, at ulykken er opstået ved en forsætligt udløst eksplosion. Her spredes fragmenter over et stort område.

Bekæmpelse af følgeskader

Flere redningsberedskaber råder i dag over materiel til følgeskadebekæmpelsens trin F1. Følgeskadebekæmpelsen efter brand kan iværksættes hurtigt og ofte samtidig med, at den endelige indsats går i gang.

Eventuelt inventar vil ofte blive flyttet til mindre risikofyldte lokaler for at hindre, at der opstår yderligere skade. Det kan imidlertid betyde, at vigtige spor bliver ødelagt. Derfor skal politiet have mulighed for at afgøre, om følgeskadebekæmpelsen kan iværksættes.

Følgeskadebekæmpelsens trin F3 kan alene iværksættes af forsikringsselskabet.

Eftersyn

Ved store skadesteder og især ved store brande skal der foretages eftersyn på skadestedet med passende mellemrum, indtil man har sikret sig, at stedet er „koldt“. Enten kan en brandmand eller en anden vagt efter aftale med ejeren patruljere som sikkerhedsvagt ved eftersynet.

Følgeskadebekæmpelse på trin F1 og F2 kan jf. F&P's vejledning om „Bekæmpelse af følgeskader efter brand“ iværksættes af redningsberedskabets indsatsleder på skadestedet. Følgeskadebekæmpelse på trin F3 kan alene iværksættes af forsikringsselskabet.

Følgeskadeentreprenør

Følgeskadeentreprenørens opgaver kan under en indsats opdeles i tre faser:

- Ankomst til skadestedet
- Indsats (trin F1, F2, og F3)
- Tilbagemelding.

Der tilkaldes en følgeskadeentreprenør, hvis redningsberedskabet ikke råder over materiel og mandskab til følgeskadebekæmpelsen.

Det er redningsberedskabets indsatsleder på brandstedet, der tilkalder følgeskadeentreprenøren. Følgeskadeentreprenøren skal opfylde kravene i F&P's vejledning. Han skal være fremme på skadestedet inden for 60 minutter fra det tidspunkt, hvor assistancen blev rekvireret.

Det er vigtigt, at redningsberedskabets indsatsleder giver følgeskadeentreprenøren så konkrete og nøjagtige oplysninger som muligt, så følgeskadeentreprenøren kan møde op med nødvendigt og rigtigt disponeret materiel og mandskab.

Ledelsen af følgeskadeentreprenørens beredskab udføres af en vagtleder, der har ansvar og beføjelser på entreprenørfirmaets vegne.

Vagtlederen er som regel iført kedeldragt med firmalogo og en sikkerhedshjelm.

Ankomst til skadestedet

Vagtlederen vil normalt altid være den først ankomne fra følgeskadefirmaet til skadestedet.

Han skal ved ankomsten henvende sig til både politiets og redningsberedskabets indsatsleder. Redningsberedskabets indsatsleder giver en orientering om brandens udvikling og de deraf følgende konstaterede skader. Politiets indsatsleder orienterer om, i hvilket omfang gerningsstedet/skadestedet er frigivet til følgeskadebekæmpelse.

Herefter danner følgeskadeentreprenøren sig et overblik over skadesituationen og tager sammen med redningsberedskabets indsatsleder stilling til arten og omfanget af følgeskadebekæmpelsen.

Indsats

Indsatsen fra følgeskadefirmaet iværksættes og udføres efter gældende regler og retningslinjer i vejledningen samt de anvisninger og beslutninger, som er givet af redningsberedskabets indsatsleder.

Det er af helt afgørende betydning, at følgeskadeentreprenøren kommer hurtigst muligt til skadestedet for at opnå en optimal indsats og dermed redde og sikre værdier i form af indbo, maskiner m.v. Vagtlederen fra følgeskadefirmaet skal under dette arbejde til enhver tid sikre sig, at områderne, hvor følgeskadebekæmpelsen sættes ind, er frigivet af politiet, så vigtige spor ikke ødelægges.

Indsatsen på trin F1, F2 og F3 er allerede beskrevet i afsnittet „De enkelte parter opgaver“ side 3, og gentages derfor ikke.

Indsatsen på trin F3 iværksættes først efter indgået aftale mellem følgeskadeentreprenør, skadelidte og/eller forsikringsselskab.

Tilbage melding

Følgeskadeentreprenøren sender en rapport til redningsberedskabets indsatsleder om følgeskadebekæmpelsen.

Forsikringsselskab

Forsikringsselskabet skal i henhold til forsikringsaftalen:

- hjælpe forsikringstageren med de mest akutte behov – herunder f.eks. genhusning
- begrænse skadernes omfang
- vurdere behovet for retablering af det beskadigede
- bekæmpe følgeskader
- erstatte det beskadigede i henhold til forsikringsaftalen.

Test din opmærksomhed

Her følger en case-story „Jeg tror, det brænder i min opgang“, som handler om et typisk brandforløb.

Læs historien igennem og marker de steder i teksten, hvor du mener, man skal være særlig opmærksom. Efter historien gennemgår vi en række punkter, som har betydning for dig, der yder en indsats på brandstedet.

God fornøjelse.

„Jeg tror, det brænder i min opgang!“

Det er mandag nat. Et sted i den indre by. Klokken er 02.00. Efter endnu en trøstesløs dag går Niels ind i baggården og op ad køkkentrappen til sit natlogi på loftet. I et ubenyttet pulterrum har han slæbt en gammel madras ind. Niels sætter sig på madrassen og knapper en af døgnets mange bajere op. En natøl, en natsmøg og så i seng. Han lægger sig på madrassen med den tændte smøg og ser tilbage på dagens begivenheder. Snart er han faldet i søvn.

Ejendommen er en fem-etagers boligblok med stueetagen indrettet med forretninger. Ejendommen er opført i tegl, og taget er belagt med teglsten. Boligblokken er opført i 1925. Lejlighederne 1. til 4. sal er alle opført med entre, hvorfra der er adgang til toilet, stue, soveværelse og køkken. Fra køkkenet er der via bagdør adgang til køkkentrappe. På ejendommens loft er der opbevaringsrum/pulterrum. Indgangsdørene til begge trapper er aldrig aflåst.

Klokken er halv tre. Knud Simonsen, der bor i en lejlighed på 3. sal, står op. Han skal på arbejde i renovationsselskabet. På vej ud til toilettet fanges hans blik af et orange skær i naboejendommens vinduer. Han går ind i stuen for at studere det nærmere. Det ligner en brand i en lejlighed overfor.

Skal han nu ringe til brandvæsenet, eller skal han gå over for at undersøge det nærmere? Han beslutter sig for at ringe efter brandvæsenet. Da han kommer ud i entreen, lugter der af røg. Ude i køkkenet er røglugten endnu tydeligere, og Simonsen åbner døren til køkkentrappen. Den sorte varme røg, der trænger ind, får ham til at smække døren i med et brag.

Det brænder i hans ejendom. Det var altså blot genskæret fra den nu synlige tagbrand, der kunne ses i naboejendommens vinduer.

Simonsen griber telefonen i entreen og ringer til alarmcentralen 112. Klokken er 02.34. Simonsen er begyndt at ryste. „De har kaldt Alarmcentralen vent roligt her“ lyder stemmen fra båndoptageren. Den har til formål at frasortere fejlopkald. En ny stemme afbryder: „Alarmcentralen.“ Simonsen er nu helt tør i halsen: „Er det brandvæsenet – jeg tror, det brænder i min opgang!“ „Hvilket telefonnummer ringer De fra?“ spørger operatøren og fortsætter med at spørge indtil, han har fået alle de relevante oplysninger, så han kan sende de rigtige køretøjer af sted. „Bliv i lejligheden til brandvæsenet kommer, hvis De ikke kan komme ud,“ slutter operatøren samtalen.

Operatøren har samtidig tastet oplysningerne ind i en alarmmelding, som straks er sendt til det kommunale beredskab. Herfra sendes indsatslederen, en automobilsprøjte og en drejestige af sted. I alt syv mand. Desuden er der sendt en ambulance på grund af tidspunktet på døgnet. Beboerne ligger højst sandsynligt og sover. Flere opringninger om branden er allerede indgået til alarmcentralen. Politiet afsender en patruljevogn, som ankommer samtidig med brandkøretøjerne.

Da redningsberedskabets indsatsleder ankommer kl. 02.45, konstaterer han, at det brænder i taget, på køkkentrappen og i lejligheden 1. sal til venstre. Han tilkalder med det samme assistance i form af en drejestige og en A-sprøjte. Straks ved ankomsten begynder redningsmandskabet at evakuere beboerne i opgangen via den delvis røgfylde hovedtrappe. Holdlederen har skønnet, at evakueringen er forsvarlig på trods af røgen. Alternativt skulle beboerne have været evakueret ved hjælp af drejestigen.

En politimand, der er på vej op ad trappen, bliver stoppet af redningsmandskabet på grund af røgen.

Andre fra redningsberedskabet begynder at udlægge slanger til gården.

Redningsberedskabets indsatsleder har beordret tre slanger udlagt; en til brandslukning på køkkentrappen, en til brandslukning i lejligheden på 1. sal, og en til brandslukning på taget via en anden køkkentrappe i naboopgangen. Hele indsatsen kan dog ikke iværksættes, før de ekstra tilkaldte køretøjer ankommer.

I mellemtiden har politiet afspærret gaden ved de nærmeste kryds. Da de ekstra tilkaldte brandkøretøjer ankommer kl. 03.04, bliver mandskabet straks indsat, og inden længe er branden under kontrol. Røgdykkere foretager en intensiv eftersøgning i alle opgangens lejligheder. Under eftersøgningen finder røgdykkere to livløse personer i lejligheden 1. sal til venstre. Personerne bringes ud til de nu to ambulancer, og den præhospitale indsats iværksættes. Snart kører ambulancerne væk med udrykning.

Redningsberedskabets indsatsleder informerer kl. 03.21 politiets indsatsleder om, at alle beboerne i den berørte opgang nu er ude af ejendommen. Politiets indsatsleder har rekvireret busser til transport af beboere, der ikke umiddelbart kan vende tilbage til deres

lejlighed. De evakuerede beboere får i bussen en foreløbig information af brandvæsen, politi og følgeskadeentreprenøren om selve branden, omfanget, indsatsen, eventuelle risici ved at opholde sig i området, mulig adgang til boliger og sikring af boliger og værdier. Efterfølgende informerer myndighederne (politi, brandvæsen, Den Sociale Døgnvagt) og følgeskadeentreprenøren om de områder, de mere specifikt kan hjælpe på, og der er herefter lejlighed til, at de berørte beboere kan kontakte netop den person, de mener kan hjælpe dem. Senere forplejes de evakuerede og en træningsdragt udleveres til dem, der ikke har fået hensigtsmæssig påklædning på.

Redningsberedskabets indsatsleder iværksætter følgeskadebekæmpelse kl. 03.55 ved hjælp af det frigjorte redningsmandskab. Primært skal vandet, der nu siver fra taget og ned gennem etageadskillelsen, hindres i at lave større skade i de underliggende lejligheder. Opgaven er dog for stor, så redningsberedskabets indsatsleder tilkalder kl. 03.58 assistance fra et privat firma med speciale i følgeskadebekæmpelse. Firmaet møder hurtigt på stedet med to køretøjer og seks mand. Redningsberedskabets indsatsleder orienterer lederen om opgavens omfang og om, hvor redningsberedskabet allerede er i gang med følgeskadebekæmpelse.

Udover afdækning for nedsivende vand skal der opsamles vand fra gulve, ligesom det gennembrændte tag skal afdækkes. Når situationen tillader det, afdækkes sprængte vinduer og affugtere opstilles. En mere gennemgribende følgeskadebekæmpelse kan først iværksættes efter accept fra de berørte forsikringsselskaber. I forbindelse med eftersøgningen i lejlighederne har røgdykkerne været tvunget til at slå flere døre ind. Disse døre skal også sikres, inden de sidste forlader skadestedet. Om nødvendigt må nøglerne til eventuelt eftermonterede hængelåse overdrages til politiet.

På gaden er mange nysgerrige mennesker stimlet sammen. Flere trænger sig langt frem og står i vejen for redningsmandskabets arbejde, samtidig med at de ikke er beskyttede mod nedfaldende tagsten og andre effekter. Redningsberedskabets indsatsleder anmoder politiet om at etablere en effektiv afspærring.

Skaderne er omfattende. Loftetagen mellem brandmurene er udbrændt. Køkkentrappen er svært brandskadet. Køkken og entre i lejligheden 1. sal til venstre har omfattende brandskader og døren til køkkentrappen er næsten bortbrændt. Flere ruder er varmesprængte, og lejligheden er svært sodskadet. Brandens arnested skal sandsynligvis findes i lejligheden. Der er vandskade i næsten samtlige lejligheder i opgangen.

Under efterslukningen finder redningsmandskabet kl. 04.11 de forkullede rester af Niels på loftet. Niels efterlades til politiets efterforskningsarbejde, da han tydeligvis er død. Efterslukning og oprydning i området omkring Niels foretages så skånsomt som muligt, og derefter afmærkes området omkring Niels med afmærkningstape, så redningsmandskabet ikke uforvarende kommer til at ødelægge eventuelle spor.

Simonsen står i vinduet hos en god ven, der bor i ejendommen overfor. Han har stået der hele tiden, siden redningsberedskabet hjalp ham ud af lejligheden. Han kan i det tiltagende dagslys så småt begynde at skimte det udbrændte loft. En drejestige er rejst, og mandskab, der befinder sig i kurven, er i færd med at fjerne løse bygningsdele, således at de ikke falder ned. Simonsen tænker på naboen, der havde en flot modeljernbane i et pulterrum på loftet, netop der hvor solens første stråler nu falder. Jernbanen var dyr og havde krævet mange timers arbejde, så selvom den sikkert lå under en masse brændte tagdele vidste Simonsen, at hans nabo ville blive lykkelig, hvis blot enkelte dele fra jernbanen var blevet reddet.

Inden for 14 dage vil Simonsen modtage flere breve, dels regninger fra redningsberedskabet og følgeskadeentreprenøren for følgeskadebekæmpelsen, dels et foreløbigt svar på den skadeanmeldelse, han vil sende til sit forsikringsselskab. Han vil også blive afhørt af politiet.

På gaden er flere repræsentanter fra pressen dukket op. Nogle prøver at få enkelte redningsfolk til at udtale sig om brandårsagen, og om der er noget særligt at bemærke. Fornuftigt nok lader ingen sig friste; alle henviser til redningsberedskabets indsatsleder, der kun fortæller om redningsberedskabets indsats og ikke om andre detaljer blandt andet af hensyn til efterforskningsarbejdet.

Hr. Petersen, der bor i lejligheden 1. til højre, kommer hjem fra et besøg hos sin søster. Han bliver chokeret og vil op i sin lejlighed for at se, om der er store skader i den. Han henvender sig til en af de ansatte fra følgeskadeentreprenøren, der er på vej op i hans lejlighed og spørger, om han må gå ind. Inden der bliver svaret, stopper en politimand hr. Petersen og beklager, at han først kan komme op i sin lejlighed senere.

Kriminalpolitiet er ankommet kl. 04.30. Politiets Radiotjeneste har efter anmodning fra politiets indsatsleder på skadestedet rekvireret kriminalpolitiet. Inden ankomsten er kriminalbetjentene blevet oplyst om, at personerne fra lejligheden 1. sal til venstre er overført til Rigshospitalets brandsårsafdeling, begge med livstruende skader. De vil ikke kunne afhøres foreløbig.

På skadestedet orienterer politiets indsatsleder kriminalpolitiet om hændelsesforløbet. Kriminalpolitiet overtager sagen. Kriminalteknisk afdeling og Dansk Brand- og sikringsteknisk Institut (DBI) tilkaldes, da der er mistanke om, at el-installationer kan være årsagen til branden.

Kl. 05.40 meddeler redningsberedskabets indsatsleder, at branden nu er slukket i et sådant omfang, at politiet kan undersøge skadestedet nærmere. Der vil fortsat være redningsmandskab på stedet, som kan assistere politiet med de forestående undersøgelser samt efterslukke, hvis der findes ildreder.

Kl. 06.10 mødes personale fra kriminalteknisk afdeling, DBI, ordenspolitiets sagsbehandler, kriminalpolitiet fra den lokale politikreds og redningsberedskabets indsatsleder på skadestedet. Ved en vurdering af de oplysninger, der allerede foreligger, bliver det konkluderet: Arnestedet skal formentlig findes i køkkenet eller på køkkentrappen ved køkkendøren ind til lejligheden 1. sal til venstre. Brandårsagen er for øjeblikket ukendt; men en forbrydelse kan ikke udelukkes. Den omkomne person på loftetagen skal forblive urørt på findestedet. Redningsberedskabets indsatsleder oplyser hertil, at findestedet svarer til området på loftet, hvor pulterrum var indrettet.

En retsmediciner tilkaldes til skadestedet, og undersøgelserne påbegyndes kl. 07.10 på loftetagen fra køkkentrappens repos mod findestedet af den omkomne. Kriminaltekniske spor sikres omkring og på den omkomne. Der bliver afholdt ligsyn, hvorefter den omkomne fjernes med henblik på obduktion.

Den tekniske brandårsagsundersøgelse færdiggøres på loftetagen og køkkentrappen og fortsætter fra køkkentrappen ind i lejligheden 1. sal til venstre. Ved den efterfølgende undersøgelse her findes arnestedet i gulvhøjde umiddelbart op ad døren til køkkentrappen.

Brandårsagen er en lysbuedannelse (kortslutning) i en ulovligt udført el-installation ifølge en efterfølgende rapport fra DBI.

Den megen trafik gennem lejligheden af redningsberedskab og følgeskade-entreprenører har dog været ved at ødelægge en del af sporene. Det har også været i sidste øjeblik, at redningsberedskabets indsatsleder har hindret en ikke absolut nødvendig opskæring af gulvet omkring arnestedet, da han ud fra brandforløbet har haft en mistanke om mulige arnesteder. Redningsberedskabets indsatsleder overvejer, om det ville have været en idé at afdække området omkring arnestedet med plast, således at mulige spor kunne være sikret. Han var dog glad for at se, at redningsmandskabet hensynsfuldt havde båret brændte effekter, som det var nødvendigt at fjerne, ned i en rekvireret container, og at mindre skadede ting enten var blevet efterladt, hvor de var blevet fundet, eller blot flyttet hen i et andet rum.

Retsmedicinsk Institut oplyser kl. 13.15 efter endt obduktion, at den omkomne var en mandsperson, og at alderen ikke er endelig fastlagt. Ved obduktionen fandtes intet, der umiddelbart kunne tyde på en forbrydelse i forbindelse med dødsfaldet. Den omkomne havde været i live på brandtidspunktet.

Politiets sagsbehandler frigiver i samråd med redningsberedskabets indsatsleder hele bygningen kl. 14.00, hvorefter den mere omfattende følgeskadebekæmpelse kan gå i gang.

Hvad skal du være opmærksom på?

Punkt 1 - side 13

„...da redningsberedskabets indsatsleder ankommer kl. 02.45, konstaterer han, at det brænder i taget, på køkkentrappen og i lejligheden 1. sal til venstre. Han tilkalder med det samme yderligere assistance i form af en drejestige og en A-sprøjte. Straks ved ankomsten begynder...”

Svar:

Redningsberedskabets indsatsleder bør bl.a. være opmærksom på, om der er personer, der i hast bevæger sig væk fra brandstedet, og om der i øvrigt er personer, der opfører sig påfaldende anderledes, end man skulle forvente.

Punkt 2 - side 13

„...da redningsberedskabets indsatsleder ankommer kl. 02.45, konstaterer han, at det brænder i taget, på køkkentrappen og i lejligheden 1. sal til venstre.”

Svar:

Redningsberedskabets indsatsleder var her opmærksom på brandens laveste niveau, lejligheden 1. sal til venstre – altså brandens arnested. Efterfølgende var der brandspredning til trappe og loft.

Punkt 3 - side 13

„...straks ved ankomsten begynder redningsmandskabet at evakuere beboerne i opgangen via den delvis røgfylde hovedtrappe. Holdlederen har skønnet, at evakueringen er forsvarlig på trods af røgen. Alternativt skulle beboerne have været evakueret ved hjælp af drejestigen.

Svar:

Redningsberedskabet bør være opmærksom på, om døre eller vinduer er åbnet på en „uautoriseret“ måde, om der er tegn på arnesteder andre steder end der, hvor branden øjensynligt er...”

Punkt 4 - side 13

„...en politimand der er på vej op ad trappen, bliver stoppet af redningsmandskabet på grund af røgen.”

Svar: Politiet skal ikke trænge ind i den brændende bygning, men forblive uden for og tage imod evakuerter.

Punkt 5 - side 13

„...og inden længe er branden under kontrol. Røgdykkere foretager en intensiv eftersøgning i alle opgangens lejligheder, og under denne eftersøgning finder røgdykkere to livløse personer i lejligheden 1. sal til venstre. Personerne bringes ud til de to ambulancer...”

Svar:

Det er vigtigt, at de to røgdykkere observerer detaljer i forbindelse med fundet af eftersøgte personer – stilling, sted, evt. genstande på eller i nærheden af personerne og lign.

Punkt 6 - side 14

„På gaden er mange nysgerrige mennesker stimlet sammen. Flere trænger sig langt frem og står i vejen for redningsmandskabets arbejde, samtidig med at de ikke er beskyttede mod nedfaldende tagsten og andre effekter. Redningsberedskabets indsatsleder anmoder politiet om at etablere en effektiv afspærring...”

Svar:

Redningsberedskabet skal være opmærksom på mistænkelige personer og eventuelle „gangangere"! Få evt. en pressefotograf til diskret at fotografere tilskuerne.

Punkt 7 - side 14

„Flere ruder er varmesprængte, og lejligheden er svært sodskadet. Brandens arnested skal sandsynligvis findes i lejligheden. Der er vandskade i...”

Svar:

Det er vigtigt at få indkredset arnestedet/arnestederne på et så tidligt tidspunkt som muligt. Så snart det er sikkerhedsmæssigt forsvarligt, skal politiet have forevist det mulige arnested. Først herefter kan politiet tage stilling til, om dele af indsatsstedet kan frigøres til oprydning, følgeskade bekæmpelse m.v.

Punkt 8 - side 14

„Under oprydningsarbejdet finder redningsmandskabet kl. 04.11 de forkullede rester af Niels på loftet. Afdøde efterlades til politiets efterforskningsarbejde, da han tydeligvis er død...”

Svar:

Døde personer skal forblive på findestedet. Såfremt brandbekæmpelse kun kan foretages i forbindelse med udgravning/oprydning omkring den døde, er det redningsberedskabets opgave under dette arbejde at være opmærksom på og sikre eventuelle spor (Beredskabslovens § 23). Her kan med fordel anvendes fotografering.

Punkt 9 - side 14

„På gaden er flere repræsentanter fra pressen dukket op. Nogle prøver at få enkelte redningsfolk til at udtale sig om brandårsagen, og om der er noget særligt at bemærke...”

Svar:

Hos redningsberedskabet er det kun indsatslederen, der bør udtale sig til pressen. Det er vigtigt, at indsatslederens oplysninger kun omhandler den tekniske rednings- og slukningsindsats – og *aldrig* noget om årsagen! „Forkerte” oplysninger til offentligheden kan skade efterforskningen og en evt. senere retssag.

Punkt 10 - side 15

„...efter anmodning fra politiets indsatsleder på skadestedet rekvireres kriminalpolitiet. Inden ankomst er kriminalbetjentene blevet oplyst om, at personerne fra lejligheden 1. sal til venstre er overført til Rigshospitalets brandsårsafdeling...”

Svar:

Det er vigtigt på dette tidspunkt at få de to røgdykkes observationer i forbindelse med fundet af de to livløse personer. Det er jo ikke sikkert, at det er branden, der har gjort dem bevidstløse!

Punkt 11 - side 15

„Kriminalpolitiet overtager sagen. Kriminalteknisk Afdeling samt Dansk Brand- og sikringsteknisk Institut (DBI) tilkaldes, da der er mistanke om, at el-installationer kan være årsagen til branden...”

Svar:

Politiet vil normalt inddrage Dansk Brand- og sikringsteknisk Institut i brandårsagsundersøgelsen ved større brande, hvor arnestedet indikerer elektricitet som mulig årsag, hvor der er mistanke om påsat brand, og hvor det skal dokumenteres, at el ikke var årsag til branden.

Punkt 12 - side 15

„Kl. 05.40 meddeler redningsberedskabets indsatsleder, at branden nu er slukket i et sådant omfang, at politiet kan undersøge skadestedet nærmere...”

Svar:

Redningsberedskabets indsatsleder afgør, hvornår det er sikkerhedsmæssigt forsvarligt for andre end redningsfolkene at færdes på skadestedet.

Punkt 13 - side 15

„Kl. 06.10 mødes personale fra kriminalteknisk afdeling, DBI, ordenspolitiets sagsbehandler, kriminalpolitiet fra den lokale politikreds og redningsberedskabets indsatsleder på skadestedet. Ved en vurdering af de foreliggende oplysninger bliver følgende konkluderet: Arnestedet skal formentlig findes...”

Svar:

Det er vigtigt, at alle de oplysninger, det er muligt at fremskaffe, fremlægges inden brandårsagsundersøgelsen påbegyndes. Det gælder også redningsmandskabets observationer under rednings- og slukningsarbejdet.

Punkt 14 - side 15

„Ved den efterfølgende undersøgelse findes arnestedet i gulvhøjde umiddelbart op ad døren til køkkentrappen. Brandårsagen er en lysbuedannelse...”

Svar:

Arnested samt brandårsagen fastlægges og dokumenteres af politiet. En sikker konklusion vil i høj grad afhænge af redningsberedskabets færden og sporsikringen på stedet. Fjernede, sikrede effekter fra området, hvor arnestedet fandtes, vil blive genopstillet på de respektive steder i rummet i forbindelse med undersøgelsen af brandårsagen.

Punkt 15 - side 15

„Politiets sagsbehandler frigiver i samråd med redningsberedskabets indsatsleder hele bygningen kl. 14.00, hvorefter den mere omfattende følgeskadebekæmpelse kan gå i gang...”

Svar:

Det er politiets taktiske sagsbehandler i samråd med redningsberedskabets indsatsleder, der frigiver gerningsstedet/skadestedet. Efter frigivelsen kan eksempelvis følgeskadebekæmpelse iværksættes uden, at dette er i modstrid med Beredskabslovens § 23. Vær opmærksom på, at politiet godt kan frigive dele af skadestedet, mens andre dele fortsat er et gerningssted.

Lovgivning og henvisninger

Love

- Beredskabsloven.
- Forsikringsaftaleloven.
- Miljøloven.
- Retsplejeloven.
- Straffeloven.

Bekendtgørelser

- Bekendtgørelse om det kommunale redningsberedskabs dimensionering m.v.
- Bekendtgørelse om personel i redningsberedskabet.

Retningslinjer og Vejledninger

- Undgå brand derhjemme, Københavns Brandvæsen, december 2003.
- Bekæmpelse af følgeskade efter brand, Forsikring & Pension, januar 2004.
- Indsatstaktiske retningslinjer og samarbejdsprincipper, Beredskabsstyrelsen, september 1999.
- Vejledning for redningsberedskabets indsats ved akutte uheld med farlige stoffer på landjorden m.v., Beredskabsstyrelsen, marts 2003.

Links

www.brs.dk
www.brand.kk.dk
www.politi.dk
www.forsikringenshus.dk
www.retsinfo.dk